

Bydgoszcz, dnia lutego 2019 r.

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

WPS.III.9421.3.2.2019.KG.EG

**Dyrektor
Zespołu Domów Pomocy Społecznej
i Ośrodków Wsparcia
Dom Pomocy Społecznej
ul. Łomżyńska 54
85-001 Bydgoszcz**

ZALECENIA POKONTROLNE

Wojewoda Kujawsko - Pomorski stosownie do art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 z późn. zm.) - zwanej dalej ustawą o pomocy społecznej oraz § 17 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. nr 61 poz. 543 z późn. zm.) - zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej, przekazuje niniejsze zalecenia pokontrolne.

W dniach 29-31 stycznia 2019 r. inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej, działający na podstawie upoważnienia Wojewody Kujawsko - Pomorskiego przeprowadzili kontrolę doraźną w Domu Pomocy Społecznej w Bydgoszczy przy ul. Łomżyńskiej 54 – zwanym dalej również Domem lub DPS.

Zakres kontroli obejmował zbadanie standardu świadczonych usług w zakresie potrzeb bytowych i wspomagających wobec mieszkańców Domu - w związku z powzięciem informacji o występujących nieprawidłowościach w tym zakresie. Kontrolą został objęty stan bieżący.

Celem kontroli było przedstawienie stanu faktycznego w obszarze objętym tematyką kontroli, w tym ustalenie ewentualnych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków. Szczegółowe wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli.

Przedmiotowy protokół w dniu 19 lutego 2019 r. został podpisany przez Dyrektora jednostki podlegającej kontroli.

Dom Pomocy Społecznej „Promień Życia” w Bydgoszczy przy ul. Łomżyńskiej 54, jest jednostką stałego pobytu, przeznaczoną dla osób przewlekle somatycznie chorych.

Dom został wpisany do Rejestru Domów Pomocy Społecznej prowadzonego przez Wojewodę Kujawsko - Pomorskiego, na podstawie zezwolenia na prowadzenie domu pomocy społecznej z dnia 25 lutego 2009 r. znak: WPS.III.SSz.9013/8/2009. Zezwolenie wydane zostało na czas nieokreślony. Jednostka dysponuje 170 miejscami rzeczywistymi.

Zgodnie z Uchwałą nr XXIX/528/16 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie utworzenia Zespołu Domów Pomocy Społecznej i Ośrodka Wsparcia w Bydgoszczy, z dniem 1 lipca 2016 r. został utworzony Zespół Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia w Bydgoszczy. W skład ww. Zespołu wchodzi m.in. Dom Pomocy Społecznej „Promień Życia”.

Podstawę prawną funkcjonowania Domu Pomocy Społecznej „Promień Życia” w Bydgoszczy stanowią:

- Regulamin Organizacyjny Zespołu Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia w Bydgoszczy wprowadzony Zarządzeniem Nr 342/2016 Prezydenta Miasta Bydgoszczy z dnia 1 lipca 2016 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu Organizacyjnego Zespołów Domów Pomocy Społecznej w Bydgoszczy.
- Regulamin organizacyjny Domu Pomocy Społecznej „Promień Życia” wprowadzony Zarządzeniem Nr 2/16 Dyrektora Zespołu Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia w Bydgoszczy.

Budynek DPS jest 3 kondygnacyjny, posiada zainstalowane 2 windy dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Budynek oraz jego otoczenie są pozbawione barier architektonicznych. Stan mieszkańców ogółem na dzień kontroli – 168.

W DPS jest zainstalowany system alarmowo – przyzywowy. W dniu 30 stycznia 2019 r. inspektorzy skontrolowali system. Pod względem technicznym działał on poprawnie. Reakcja personelu prawidłowa.

Zespół inspektorów dokonał oględzin wszystkich pomieszczeń Domu. Pokoje wyposażone są zgodnie z normami standardu w odpowiedni sprzęt dostosowany do potrzeb mieszkańców. Znajdują się w nich: łóżko lub tapczan, szafa, stół, krzesła, szafka nocna dla każdego mieszkańca, sprzęt RTV, a także inne prywatne sprzęty mieszkańców. Pokoje urządzone są zgodnie z upodobaniami mieszkańców. Każdy pokój posiada odpowiednią ilość wyprowadzeń elektrycznych. W ocenie inspektorów w niektórych pokojach było za dużo mebli. Pokoje były zastawione co utrudniało mieszkańcom poruszanie się po nich.

Dom posiada *procedurę przydzielenia pokoju 1-osobowego oraz zamiany miejsc w pokojach*, będącą załącznikiem do Polecenia Kierownika Domu nr 8 z dnia 7 listopada 2016 r. Przed przydzieleniem pokoju jednoosobowego mieszkańcowi sprawa omawiana jest na posiedzeniu ZTO, a w spornych lub trudnych przypadkach także z lekarzem. O kolejności przydziału pokoju jednoosobowego decyduje kolejność na liście oczekujących.

Utrzymaniem czystości w pokojach mieszkalnych, tj. myciem podłóg, blatów, szaf i szafek, okien, drzwi, toalet przy pokojach, luster, szyb itp. zajmują się starsze pokojowe i pokojowe. W pokojach mieszkalnych porządki w szafie, szafkach przyłóżkowych wykonują opiekunowie, zmieniają pościel, ścielą łóżka. W nocy, popołudniu, sobotę i niedzielę opiekunowie myją w razie potrzeby podłogi i inne zabrudzone powierzchnie. O czystość w pomieszczeniach ogólnodostępnych, tj. łazienki, korytarze, pokoje dziennego pobytu, sale terapii i rehabilitacji - dbają pokojowe; dyżurki opiekunów - opiekunowie; pokoje doraźnej pomocy medycznej - pielęgniarki; w kuchenkach pomocniczych - opiekunowie.

Zespół kontrolny dokonał analizy grafików sprzątanania za miesiąc styczeń 2019 r., z którego wynika, że pokoje mieszkalne w sekcji Magnolia, Wrzos I oraz Wrzos II sprzątane są codziennie. W pozostałych sekcjach nie wszystkie pokoje sprzątane są codziennie, co jest niezgodne z § 6 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej, który stanowi: ”pomieszczenia mieszkalne domu są czyste, sprzątane w miarę potrzeb,

nie rzadziej niż raz dziennie”.

W toku oględzin Domu przeprowadzono rozmowy z losowo wybranymi mieszkańcami, znajdującymi się w sali terapii zajęciowej oraz w pokojach mieszkalnych. Pytano ich o odczucia związane z jakością świadczonych przez Dom usług, o opinie na temat wyżywienia, a także podmiotowe traktowanie przez personel. Mieszkańcy nie zgłaszali uwag, wyrażali pozytywne opinie dotyczące pobytu w placówce.

Podstawą funkcjonowania Domu są Indywidualne Plany Wsparcia opracowane przez pracowników ZTO. Zespół tworzą pracownicy Działu Opiekuńczo-Terapeutycznego. Na posiedzeniach Zespołu omawiana jest indywidualna sytuacja poszczególnych Mieszkańców, a także opracowywane, analizowane i modyfikowane są indywidualne plany wsparcia. Dla każdego nowoprzyjętego Mieszkańca IPW jest opracowywany po sześciu miesiącach jego pobytu. Efekt realizacji przez Dom usług wspomagających w stosunku do mieszkańców odzwierciedlony jest w IPW. W trakcie czynności kontrolnych analizie poddano losowo wybrane IPW dla 5 mieszkańców. Opracowywana dokumentacja związana z realizacją Indywidualnych Planów Wsparcia mieszkańców sporządzana jest w sposób czytelny i przejrzysty.

Dom Pomocy Społecznej zapewnia mieszkańcom udział w terapii zajęciowej. Zajęcia odbywają się w trzech ogólnodostępnych pomieszczeniach. W celu prowadzenia zajęć Dom zatrudnia osoby na stanowisku terapeuty, starszego terapeuty, terapeuty o specjalności psychopedagog oraz terapeuty o specjalności muzykoterapia. Terapia prowadzona jest w formie zajęć grupowych i indywidualnych z uwzględnieniem poziomu sprawności fizycznej, psychicznej, intelektualnej oraz możliwości wynikających z posiadanych schorzeń. W Planie Terapii Zajęciowej uwzględniono imprezy kulturalno-edukacyjne, rekreacyjno-ruchowe oraz ramową ofertę terapii zajęciowej z uwzględnieniem rodzaju, metod i technik prowadzonych zajęć. W Domu prowadzona jest również m.in. terapia w formie: ergoterapii poprzez którą mieszkańcy mają możliwość wzięcia udziału w zajęciach z krawiectwa, dziewiarstwa, hafciarstwa. Ponadto organizowane są zajęcia kulinarne oraz praca z komputerem. Kolejną formą terapii jest arteterapia, gdzie stosowane są m. in. metody papieroplastyki, biblioterapii, muzykoterapii. Przeprowadzone czynności kontrolne wykazały, że Dom zapewnia szeroką ofertę zajęć terapeutycznych.

W Domu znajduje się pomieszczenie do rehabilitacji ruchowej, która prowadzona jest przez fizjoterapeutów. Fizjoterapeuci mają do dyspozycji salę gimnastyczną, gabinet do fizykoterapii, kinezyterapii i masażu, ponadto prowadzą rehabilitację przyłóżkową.

Dom zapewnia mieszkańcom sprawne wnoszenie i załatwianie skarg i wniosków, do czego zobowiązuje przepis § 5 ust. 1 pkt 3 lit. k ww. rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej, a także regularny kontakt z dyrektorem domu w określonych dniach tygodnia i godzinach, podanych do wiadomości w dostępnym miejscu. Zasady przyjmowania skarg i wniosków w DPS reguluje *procedura w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków w Zespole Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia* wprowadzona przez Dyrektora ZDPSiOW zarządzeniem nr 54/2017 z dnia 21 września 2017 r. W dostępnym miejscu do wiadomości mieszkańców wywieszono są informacje dotyczące dni i godzin przyjęć dyrektora Domu w sprawie skarg i wniosków.

Ponadto wywieszono informację o możliwości kontaktu z Rzecznikiem Praw Obywatelskich, Helsińską Fundacją Praw Człowieka oraz Rzecznikiem Praw Pacjenta, a także Komisariatem Policji Bydgoszcz-Wyżyny, do których można się zwrócić, w przypadku łamania praw mieszkańców.

Skargi i wnioski niezawierające imienia i nazwiska (nazwy) oraz adresu lub numeru telefonu wnoszącego pozostawia się bez rozpoznania.

Wydział Polityki Społecznej, prowadzący kontrolę ocenia działalność kontrolowanej Jednostki w zakresie objętym kontrolą **pozytywnie z uchybieniami**¹. Stwierdzone uchybienia w kontrolowanych obszarach wynikają przede wszystkim z niedostatecznej organizacji pracy Domu. Dowolność w zakresie posiadania mebli i innych przedmiotów w pokojach stanowi ograniczenie w zakresie poruszania się zwłaszcza dla osób niepełnosprawnych oraz może zagrażać bezpieczeństwu bądź ewakuacji osób np. w przypadku pożaru.

Na podstawie §17 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej wskazuje się Dyrektora Domu Pomocy Społecznej przy ul. Łomżyńskiej 54 w Bydgoszczy, jako osobę odpowiedzialną za powstanie nieprawidłowości oraz za podjęcie odpowiednich działań w celu ich usunięcia.

W związku z zakończeniem postępowania kontrolnego z uwzględnieniem terminu, o którym mowa w § 16 ust. 1 rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej, przekazując powyższe uwagi i wnioski Wojewoda Kujawsko-Pomorski zaleca:

1. Usunąć nadmierną ilość mebli w pokojach mieszkalnych, które uniemożliwiają swobodne przemieszczanie się oraz wpływają na obniżenie standardu.

termin wykonania: bez zbędnej zwłoki

2. Pomieszczenia mieszkalne sprzątać, nie rzadziej niż raz dziennie.

termin wykonania: bez zbędnej zwłoki.

W wyżej wymienionych kwestiach działalność Domu wymaga podjęcia stosownych działań. Po zrealizowaniu powyższych zaleceń jednostka będzie wykonywać zadania statutowo-ustawowe, w zakresie objętym tematyką kontroli, w sposób prawidłowy.

Zgodnie z art. 128 ust. 1 - 7 ustawy o pomocy społecznej:

1. Wojewoda w wyniku przeprowadzonych przez zespół inspektorów czynności, o których mowa w art. 126 cyt. wyżej ustawy, może wydać jednostce organizacyjnej pomocy społecznej albo kontrolowanej jednostce zalecenia pokontrolne.
2. Jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.
3. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.
4. W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka organizacyjna

¹ Wojewoda Kujawsko-Pomorski stosuje 5 stopniową skalę oceny: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowością, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna (Zarządzenie nr 371/2017 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 11 grudnia 2017 r.). Przez uchybienie – należy rozumieć odstępstwo od stanu pożądanego o charakterze wyłącznie formalnym, nie powodujące następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonywania zadań. Przez nieprawidłowość – należy rozumieć działanie lub zaniechanie, które z punktu widzenia kryteriów kontroli jest nielegalne, niegospodarne, niecelowe lub nierzetelne, a w przypadku kontroli wykonywania zadań – nieskuteczne, niewydajne lub nieoszczędne.

pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiązana jest do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

5. W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń, o których mowa w ust. 2, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, o których mowa w ust. 1, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez wojewodę zastrzeżeń.
6. W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności jednostki organizacyjnej pomocy społecznej albo kontrolowanej jednostki wojewoda, niezależnie od przysługujących mu innych środków, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ założycielski tych jednostek lub organ zlecający kontrolowanej jednostce realizację zadania z zakresu pomocy społecznej.
7. Organ, o którym mowa w ust. 6, do którego skierowano zawiadomienie o stwierdzonych istotnych uchybieniach, jest obowiązany, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o stwierdzonych uchybieniach, powiadomić wojewodę o podjętych czynnościach.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

W przypadku braku realizacji zaleceń pokontrolnych zostanie wszczęte postępowanie administracyjne, zgodnie z art. 130 i 131 ustawy o pomocy społecznej.